

трикутника, провести через дану точку пряму, паралельну даній прямій?

185. Одна з вершин трикутника міститься за межами зошита. Побудуйте медіани цього трикутника або частини їх.

186. K, P, T, H — середини сторін чотирикутника $ABCD$. За якої умови чотирикутник $KPTH$ є: а) ромбом; б) прямокутником; в) квадратом?

187. Як розрізати довільний трикутник на дві частини, щоб з них можна було скласти паралелограм?

188. Якщо K, P, T — середини сторін $\triangle ABC$ (мал. 49), то $AK : AB = AT : AC = KT : BC$. Доведіть.

Практичне завдання

189. Виріжте з паперу три рівні рівносторонні трикутники. Один з них розріжте по середній лінії і з двох утворених частин складіть паралелограм. Інші трикутники розріжте по інших середніх лініях і складіть з них паралелограми. Чи рівні всі утворені таким способом паралелограми? Чи рівні їх периметри?

ЗАДАЧІ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

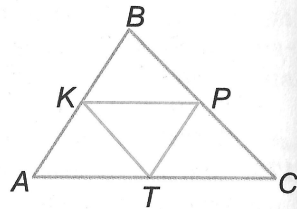
190. На сторонах AB і CD прямокутника $ABCD$ відкладено рівні відрізки AN і CM . Доведіть, що $NBMD$ — паралелограм.

191. Доведіть, що бісектриси кутів ромба утворюють прямий або розгорнутий кут.

192. Доведіть, що периметр ромба, вписаного в рівносторонній трикутник (гострий кут ромба збігається з кутом трикутника), дорівнює $2a$, де a — довжина сторони трикутника.

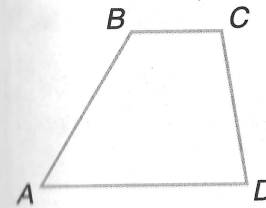
193. На скільки частин ділять площину два рівні квадрати, розміщені на ній?

194. Як зміниться периметр трикутника, якщо кожен його сторону зменшити на $1,5$ см?

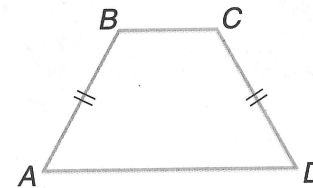
■ Мал. 49

§5 Трапеція

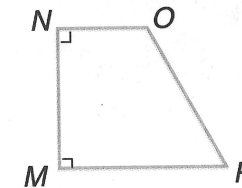

■ Мал. 50

Чотирикутник, у якого тільки дві сторони паралельні, називають *трапецією* (мал. 50). Паралельні сторони трапеції — її *основи*, дві інші — *бічні сторони*. Трапецію з рівними бічними сторонами називають *рівнобічною* або *рівнобедреною*. Якщо трапеція має прямий кут, її називають *прямокутною*. На малюнку 51 трапеція $ABCD$ — рівнобічна, а трапеція $MNOP$ — прямокутна.

■ Мал. 51

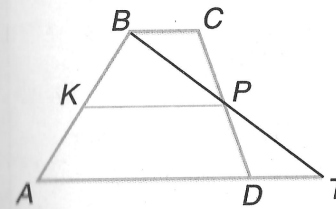
У кожній трапеції сума двох кутів, що прилягають до бічної сторони, дорівнює 180° . Чому?

Середньою лінією трапеції називається відрізок, який сполучає середини її бічних сторін.

ТЕОРЕМА 9 Середня лінія трапеції паралельна основам і дорівнює їх півсумі.

■ ДОВЕДЕННЯ.

Нехай KP — середня лінія трапеції $ABCD$ (мал. 52), а прямі BP і AD перетинаються в точці T . Трикутники BSP і TDP рівні, бо $SP = PD$, $\angle BSP = \angle TDP$, $\angle BSP = \angle TDP$. Отже, $BS = DT$ і $BP = PT$. Середня лінія KP трапеції $ABCD$ є

■ Мал. 52